

TRIBUNA

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 m. 10 cor.
pe 3 m. 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERTIUNILE:
Pe un an garanțat: prima dată la
hoară; a doua oară 1/2 hoară; a treia
oară 1/3 h. de licență publicitară.

Azili abonamentelor, cât și inserții
sunt a se plăti înainte în Arad.

Quotidian pentru oraș și împrejurimi
Scrisori adresate nu se primesc

Articolul din „Branik“.

Distinsul naționalist și bărbat politic sârb, Dr. M. Polyt, a scris în «Branik» un articol care face senzație în presa maghiară.

Fostul președinte al congresului naționalităților nu este adică mulțumit cu proiectul de adresă prezentat de partidul naționalităților prin președintele său Dr. T. Mihali. Zice că principiile depuse în acest proiect sunt un regres față de programul stabilit în 1895 la Budapesta.

Știm și noi, că în proiectul de adresă nu se cuprinde tot ceea-ce s'a formulat în congresul dela 1895.

Intrebarea ce se impune este însă nu aceea, că oare cuprinde proiectul de adresă tot ce s'a stabilit în congresul naționalităților, ci judecata este a se face din alt punct de vedere:

Cele cuprinse în proiectul de adresă conștientiv prin principiile pe baza cărora s'a decretat la 1895 alianța româno-sârbă-slovacă?

Este destul să comparăm cele cuprinse în proiectul de adresă cu enunțările congresului naționalităților, și ne vom convinge că nu!

Deosebirea este deci numai în ce privește cantitatea. Proiectul de adresă preconizează tactica politică de etape.

Să ne explicăm.

În punctul 7 al enunțării făcute la 1895, cele trei naționalități ziceau că nu se mulțumesc cu cât ni-s'a dat în legea de naționalități dela 1868, ci vor cere ca legea asta să fie modificată în sens democrat, lărgindu-se drepturile de până acum și realizându-se cu adevărat egala îndreptățire.

Tot în acest punct se constata însă, că guvernele nu respectă legea dela 1868.

În proiectul de adresă se face aceeași constatare.

Odată făcută aceasta constatare în Dieta (ceea-ce desigur e un pas înainte: căci e mare deosebire a constata și a vorbi în corpul legiuitor și a decide într-o adunare cu caracter oficial numai pentru o parte a cetățenilor țării) logic a fost ca înainte de toate să se ceară respectarea ac-lei legi, ceea-ce s'a făcut în adresă.

Era oare-cum ciudat, că după-ce se constată nesocotirea legii din partea stăpânirii, să ceri desființarea ear nu respectarea legii.

Ar fi apoi să nu ne dăm seamă de situație, de împrejurările de azi, dacă am fi cerut ca în proiectul de adresă și în vorbirile lor deputații naționaliști să ceară autonomie națională în cadrul arondării comitatelor (cum se cuprinde în punctul 4 din enunțarea congresului).

Când aceasta?

Când partidele maghiare sunt una într-o a desființa până și bruma de drepturi ce ni-a

dat generația lui Deák, când șovinismul este atât de accentuat, în cât terorizează până și înaltele cercuri ale armatei comune. Va să zică: pe vreme când șovinismul a ajuns la apogeu

Deputații naționaliști regretă mai tare că un bărbat de talia lui dr. Polyt nu este între ei. Suntem însă siguri, că însuși dl Polyt dacă ar fi ajuns să redigieze proiectul de adresă, n'ar fi aflat că e oportun a pune într'însul toate cele dela congresul naționalităților. Când am provocat furtună prin simplul fapt că am prezentat adresă separată, când consilierul cel mai aulic (actual) al M. Sale Tisza ni-a apostrofat între aplauzele virofoase ale tuturor partidelor maghiare că ni-am prezentat ca partid deosebit în Dietă, desigur că și dl Polyt s'ar fi cugetat bine și mult până să ceară, de pildă, în guvern un ministru al naționalităților, după cum s'a formulat în punctul 15 al enunțării congresului.

Nimeni, și mai puțin dr. Polyt, nu poate să nege însă, că proiectul de adresă și vorbirile rostite cuprinde într'însul cele formulate la congres în punctele: 9 (sufragiul universal, arondare dreaptă a cercurilor electorale) și 10 (dreptul de întrunire și asocieri), care dacă ar ajunge să se realizeze, apoi ni-ar da basă solidă pentru eluptarea celorlalte pretenții, de care de altfel proiectul de adresă nu abdică.

De altminteri proiectul nostru de adresă cuprinde mai pasus de toate principiile din punctele 1, 2 și 3 a enunțării congresului și vorbitorii au stăruit îndeosebi asupra chestiei principale — poliglotismul statului, după cum au demonstrat și cele cuprinse în punctul 3 al enunțării congresului: »idea de stat național maghiar e în contradicție cu raporturile etnice și cu dezvoltarea istorică și amenință existența naționalităților« . . .

Nu s'a omis deci nimic din ceea-ce face patrimoniul gândirilor și simțirilor celor trei naționalități. Din considerante de tactică însă da, s'a stăruit mai ales asupra unor chestii sprijinite și de mulți, foarte mulți Unguri, — căci sufragiul universal de pildă, și dreptul de întrunire este reclamat și de majoritatea neamului unguresc.

A fost, credem noi, consult ca lupta să se porneasca pe asemenea chestii, de interes obștesc, ear nu pe chestii unde provocam așa zicând ca toate partidele maghiare să se alieze în contra noastră și să ne zădărnicească până și puțința de a putea să luăm parte la discuțiile parlamentare.

Recunoaștem de altfel, că în trecut, când dl Polyt era în Dietă, naționalistii au dus lupta în chip mai aprig. Să nu se uite însă, că atunci erau de patru ori mai mulți naționaliști, că aveau a face nu cu șoviniștii crescuți în școala lui Tisza, ci cu partide conduse de un Deák și Eötvös. Când a venit Tisza, acel grup de naționaliști nu s'a mai putut însă menține. Să ne mulțumim

dar, că sub Tisza-fiul ni-am recules și să ne reamintim de proverbul: Mergi încet, c'ajungi departe!

Ne dăm și noi seama, că puteam să inaugurăm lupta producând un șgomot care desigur covârșirea peste întreaga discuție a proiectului de adresă. Deputații vorbitori și ceialalți puteau s'ajungă la o popularitate șgomotoasă, spunând te miri ce lucruri proprii să-i scoată din sărite pe șoviniștii destul de intoleranți și de altfel.

E mare întrebare însă, dacă astfel ar fi folosit mai mult, decât așa cum au purces: cu modestie și neînchizându-și nici un drum spre viitoarele discuții în care vor veni cu tot adevărul ce comportă cauza.

Articolul d-lui Dr. Polyt a venit deci intempestiv. El poate încanta cel mult pe doritorii de a pescui în turbure ori pe cei cărora intrarea noastră în Dietă îi supără.

Vom și reveni asupra primirii ce fac aceștia articolului d-lui Polyt.

Aci vrem să observăm un singur lucru:

Dacă deputații naționaliști luau o atitudine care să fie așa zicând o supralicitare a programelor și enunțărilor făcute până acum, riscuau să demonstreze cu totul altceva decât avem interes: să se dovedească deosebirea mare între felul de a vorbi și felul de a săvârși a fruntașilor noștri. Noi credem că atitudinea din Dieta să fie în concordanță cu puterea de afară. Să nu mai pățim ca până acum: să enunțăm și hotărâm multe, și să nu facem nimic!

Dl Polyt știe mai bine, cât de puțin s'au făcut din cele multe hotărâți la congres.

Deputații naționaliști din Dieta sperăm că din pașaniile trecutului vor fi profitat de învățătura foarte importantă în viața politică: să te arăți cât ești, ear nu mai mult, pentru a nu fi considerat din nici o parte drept — pușcă goală.

Presă franceză despre Români. Ultimul număr din «Le Courier Européen» (Paris) aducând un raport despre cele petrecute în Dieta ungară, face un concis resumat al proiectului de adresă prezentat de dr. T. Mihali și arată întreg rostul luptei Românilor.

«Woche» despre lupta naționalităților. În numărul său dela 15 Maiu «Woche» din Viena publică un lung articol, în care arată cât au luptat naționalitățile pentru tron (la 1848-49) și cele săvârșite atunci de Kossuth. Oprindu-se asupra prezentului, și anume a intrării naționalităților în Dietă și a prezentării proiectului lor de adresă, scrie:

Cererea Ungurilor privitor la limbă s'a pus de ocamdată stăvilă, dar dela ordinea zilei nu s'a luat. Acestei grandomanii se opuseră în zilele trecute popoarele numite de Unguri cu multă pre-

dilecție „naționalităților“, cuvânt inventat de Déák, fără nici un sens. Aceste popoare — căci croșii tot ca până aci numai mameluți, numai ici colo se trezește din întunerecul lor câte un Iosipovici — avură curajul să pună pretensiunile „popoarelor ungurești negrăitoare“ pe tapet, la ordinea zilei.

Imprejurarea aceasta înseamnă o întorsătură spre binele lor mai ales că și vecinic circumspecțiil Sași au îndrăznit să se pronunțe. Sașii cari poartă „schleplul“ șovinistilor — s'au pronunțat contra pentru cazul că s'ar readuce în Dietă proiectul lui Berzeviczy.

Vocea ridicată de popoarele nemaghiare — mai ales de energicii Români — arată că amenințările și presiunile șoviniștii își pierd tot mai mult din puterea și valoarea lor. Șovinistii vor înțelege că Coroana nu stă singură, ci poate conta la adevărata credință și loialitate a popoarelor nemaghiare care cu toată forța și fărădelegea folosită de guvernele de până acum, într'un viitor apropiat, se vor impune atât de mult prin vigoarea și sobrietatea lor, încât șanșele de reușită nu pot fi decât pe partea lor.

Din Dietă.

— Ședința dela 22 Maiu. —

A presidat Iusth, care după verificarea procesului verbal al ședinței din urmă, a prezentat pe contele Andrassy Tivadar ear după aceea a raportat că Dumineca trecută a reprezentat Dieta la serbarea desvălirii monumentului ridicat martirului 48-ist Schweidel în Zombor.

Raportorul comisiei de imunitate a prezentat 18 cazuri în care se cere suspendarea de imunitate.

S'a hotărât apoi programul celei mai apropiate ședințe (de Marti) și cu asta ședința s'a ridicat.

Situația politică.

Guvern 67-ist. — Kossuthistii în asistență pasivă. — Concesiuni militare nu se fac.

Știrile ce ne sosesc din Budapesta vestesc că azi contele Andrassy Gyula se duce la Viena pentru a prezenta M. Sale programul pe baza căruia coaliția ar primi să formeze noul guvern.

MĂGURELE.

— O vizită la institutul Oteteleşanu. —

Cam ploa, nu e vorbă, dar am sosit la Magurele și cea dintâi grijă a noastră a fost ca intrând pe poarta institutului să vedem pe venerabilul director dl Ioan Slavici, și eată-ne curînd în fața aceluși om de o bună-ate și înțelepciune rară, care ca un părinte ne strînse mâna la toți și după-ace horri ce e de făcut cu prânzul nostru, ne conduse în biroul Direcției.

Intrați în curtea acestui locaș de adevărată fericire, ni-se prezintă la dreapta, măreț și impunător bătrânul castel care de veacuri se înalță-cu mândrie în mijlocul naturii prielnice și frumoase. E o clădire cu trei etaje, cu două turnuri deasupra, turnuri cari servira domnitorului Mihai-Viteazul și altora de observație, văpsit în alb curat și purtând pe frontispiciu pe lângă „Institutul Oteteleşanu“ după numele donatorului și deviza „Labor-Honor“.

La stînga și în față-i stau două clădiri mai noi și nu atât de faldnice, deși mândre că sunt strejeri ai demnului lor tovarăș. Ambele aceste clădiri de asemeni văpsite în alb și cu câte un etaj cu sub sol.

Toate formând un ansamblu de curățenie demnă de admirat. Iar de toate părțile de jur împrejur se întinde mărețul parc.

Binevoitorul nostru conducător se duse mai întâi în biroul direcției, care se află situat în primul etaj al Castelului. E o odăie frumoasă de o curățenie, ca și celelalte ne mai văzută, și într-o poziție admirabilă, având alături o sală mare de primire, cu eșirea pe ve-

Noul guvern s'ar face pe baze 67-iste. Partidul kossuthist — prin urmare — ar sta în asistență pasivă.

Delegația partidelor aliate, pentru a înlesni formarea noului cabinet, a decis:

1) lupta pentru comanda maghiară în armată se suspendează;

2) se învoiește ca noul guvern să accentueze numai în princip independența vamală;

3) se învoiește ca noul guvern să-și apropie convenția comercială cu Germania (pentru care se zicea că vor da în judecată pe Tisza);

4) dreptul electoral se va estinde în chip moderat și

5) se va revizui regulamentul dietal (în felul cum contele Andrassy propusese lui Tisza).

Privitor la concesiile ce s'ar face coaliției, se spun următoarele:

1) în afaceri interne *mână liberă*; toate proiectele de legi se vor prezenta însă mai întâi M. Sale spre aprobare;

2) pe teren militar s'ar regula chestia steagurilor ear în procedura criminală militară concesiuni limbii maghiare;

3) pe teren economic afacerile le vor rezolva cele două parlamente.

Dacă n'ar reuși nici acum Andrassy să facă guvern, se pun în perspectivă două alternative:

ori va forma guvern Darányi, ori se va face un guvern de funcționari sub presidenția lui Rákovszky, presidentul înaltei curți de compturi.

Criza dualismului.

De
— RUDOLF SPRINGER.

(Urmare).

Cu totul altcum stă lucrul cu urmașii miciei nobilimi, gentry. Această nobilime era ca și stăpâna administrației comitatense și tot deodată și a portamentului, măduva și spinarea nației maghiare și corespundea *iunkerilor prusiaei* în ce privește setea și talentul de stăpânire. Magnatul conduce pe administratori, iunkerul domnește peste oameni, magnatul recensează socoteli pe hârtie,

iunkerul poruncește *personal*, magnatul și lacheilor săi, iunkerul despuetorul muncitorilor și

Proprietar mare, proprietar mic, proprietar elementul său... Acești gentry sunt azi altcum: Proprietarul mare e însuși econom și proprietarul mic e oficiant și aceștia sunt înconmensurabile. Ca proprietar e țaran — proprietar, obligat a plăti dare de după școală, oficiant e mășgăitor de hârtie studiat. Dacă vrea să se restrângă la ceva: ori își dă în mână moșia, ori lasă oficiul unul Iudeu, care în 'n despoierea muncitorilor și în mănuierea și condeiuului. În ambele funcții însă e parte de conducerea politică, care s'a sculat al treilea ingredient al caracterului d'om. Dacă jură credința politică, atunci e valer al fortunii pe teren parlamentar, ori financiar, unde Jidovii dela Tribuna bursă îl înconjură cu un suris forțat pe voțiune. Unii din ei sunt mai violeni, decât și țiganul, unii-s din veritabil neam politic, mai mulți însă termină ca birocrați și ca plin de datorii. Aceștia dimpreună cu nemții, maghiarizai și cu comercianții stitue „burghezia maghiară“. Acești gentry formează o clasă, ci-s disolvați și împărțiți printre celelalte clase caracteristice societății burgheze și are toate virtuțile și viciile de clasă.

(Va urma).

Spre rezolvarea crizei.

La 20 ale curente delegația partidelor aliate au ținut consiliu. Privitor la hotărâte, s'a dat următorul comunica-

Delegația a luat spre știre cele comunicate de Regele prin trimisul Seu baronul B... Partea cea mai importantă a celor comunicate este că în afaceri militare nu se admite concesie, care ar trece de programul comitei de 9 (comisie formată sub Széll); făcuse din ea și contele Apponyi. După o discuție mai lungă delegația a decis că delegația contele Andrassy se va barbatul care se de încrederea coaliției și care în numele tregii majorității parlamentare poate de destușirile dorite și program amănunțit.

Contele Andrassy a și sosit la B... pesta dela Töketerebes, unde a înmormoțat pe fratele său mai mare Tivadar.

Se crede că din convorbirea lui Átián cu Andrassy se va ajunge la un punct de plecare fix pentru rezolvarea crizei.

stita terasă, unde adormit-a multe nopți în fața lunii, poetul Eminescu.

În birou se mai află și un dulap cu cărți alese, toate legate și bine păstrate.

Ne-am lăsat ce mai aveam asupra-ne și de aci încolo, începurăm sub conducerea neobositului și stătosului director, vizitarea tuturor dependințelor castelului și a celorlalte două corpuri de case. Am trecut prin sala cu răsboaiele de țesut, prin cele trei prime clase ce sunt instalate în castel, prin dormitoarele lor, unde pe lângă frumosul aranjament, pe lângă curățenia extremă, ne-a făcut o dulce și pioasă impresie, când pe fiecare din cele vre-o 45 de paturi, am văzut câte o iconiță frumos împodobită. Ce dulce mângăere pentru sufletele fragede și curate ale copiilor de acolo și ce exemplu frumos pentru cele de prin alte școli, sau de prin familii.

Ne-am urcat apoi în turn, de unde am văzut în depărtare munții Carpați, acoperiți încă cu zăpadă în abundență. Aci ne-a povestit dl Slavici întreaga legendă a acestui minunat castel și modul cum prin binevoitoarea inimă a regretatului Oteteleşanu, el servește ast zi unul scop atât de frumos. Ne-a povestit de Mihai Viteazul, de doamna Stanca și se înflăcără atât, încât toți stăteam în admirare în fața lui.

Și ajuns la timpul trăit de el aici, la neuitatu-i fost tovarăș și scump prieten Mihai Eminescu, ne-au arătat locurile pe unde împreună colindau, pe unde îi plăcea lui Eminescu mai mult ca să poposească și unde a făcut el parte dintre cele mai frumoase, mai simțite poezii ale lui. Și cu atâta drag ne vorbea

încât aproape uitasem că ne aflam pe acoperiș de casă și că ne ploua de deasupra.

Coboriți am trecut prin sufragerie, și de lucru, unde elevele fiind strînse pentru că după rugămîntea noastră amabilul profesor de muzică, dl Rădulescu, a executat o admirabilă bucată „Cucul“, care acolo în mijlocul aerului curat a naturii frumoase, ne-a impresionat adînd. Apoi a mai executat și câte-va cântece bisericesti, căci din eleve are format un cor care cântă în biserica locală.

Mulțumind d-lui Rădulescu, am porni spre bucătărie, unde elevele de serviciu, găteau bucate pentru celelalte colege și unde curățenia era asemenea de nedescris. Dl Slavici arătându-ne toate ne-a explicat organizația acestor școli, cum elevele singure își fac cele necesare: îmbrăcăminte, hrană, curățenie, etc. și că pușinii servitorii ce sunt, servesc pentru serviciul din afară ca: tăiatul lemnelor, la grajduri etc.

Toate acestea ne-au impresionat mult, cu atât încă cu cât unele copile abia aveau zece ani și când te gîndeai cât de curate sunt, cât de gospodine, nu te puteai opri anu zice gîndindu-te în viitor: „ferice de ele, de soțul și de copiii lor“!

Trecurăm în a doua clădire unde este numai clasa 5-a și aci, ca și dincolo, ordinea, curățenia și liniștea cea mai perfectă domnește.

Ceea-ce ne-a uimit aci a fost sala de dans. O cameră mare de tot, parchetată și cu pereți plini da tablouri și portrete și un frumos portret de când era tânăr, al donatorului acestui institut. Într-o parte o pianină servește pentru

Din sala tribunalului.

Procesul Șepreșenilor.

— Raport special —

Arad, 20 Mai 1905.

Dup'ameazi.

Csukay jură. — Conflict între președinte și procuror. — Recognoscere greșită.

Se înfățișează martorul Ioan Suciu cu propretorul Csukay.

Martorul Suciu îi spune cu hotărâre în față fibirăului Csukay, că a procedat ilegal, că întâi a declarat pe Matea ales și pe urmă totuși a lăsat să se continue alegerea. Csukay neagă abătut.

I-se ia apoi jurământul martorului Ioan Suciu, pe urmă-l jură și pe Csukay.

Csukay depune jurământul. Președintele zice că trebuie să mai rămâie aici pentru-că va fi încă nevoie de dînsul (Csukay iese).

Procurorul: Nu mai este nici o nevoie de dl fibirău. Asta n-o permit.

Președintele: Expresiunea aceasta o refuz. Eu sunt aici președinte și dacă d-lui procuror nu-l place vre-o dispoziție de a mea, o poate apela. Dar nu tolerez drept de dispoziție. Acesta e numai al meu.

Procurorul: Rog a se lua la protocol că dl președinte a reținut aici fără motiv martorul și că speșele de azi și de mâine, să se judece în contul d-lui președinte.

Președintele: Bine, dar să se iee stenografic și expresia d-lui procuror că dînsul „nu permite“, cât și antecedentele.

Urmează martorul *Ilie Stana Liciu*; spune că ducându-se la vot Perv Florea Lica a fost pe coridor și dînsul a zis cătră jandarm că el n'are vot și atunci acesta l'a oprit cu baioneta.

— A zis cătră mine porc „disznó“ și că bagă baioneta în mine.

Se înfățișează cu martorii pe cari îi repudiază energie.

Urmează *Costan Suciu*, mărturisește favorabil pentru acuzați.

I-se ia jurământul.
Urmează *Ion Stana Stefanuș*. A fost la plug cu Ion Incicău cu Ion Roșca și cu Iosif Perv.

I-se ia jurământul.
Urmează *George Turcuș*, neguțător român (vorbește ungurește).

Când au fost impușcăturile, n'a fost acolo. A văzut pe acuzatul Korponay în stradă când au fost impușcăturile.

I-se ia jurământul.
Urmează *Flore Burcuș*.
I-se ia jurământul.

Urmează *George Trif*. Fășionează foarte bine pentru acuzați și blamează plastic purtarea jandarmilor.

Se întâmplă o scenă interesantă. Înfașiat fiind martorul cu Perv Florea Lica, acesta arată dintre acuzați pe Nistor Simeon și zice că jandarmii n'au cunoscut bine pe oameni, nu Nistor Simeon ci martorul (George Trif) a fost cel ce a prins de baionete.

Se înfățișează acum toți cu jandarmii. Aceștia desmint pe Perv Florea Lica. Toți trei stau incurcați asupra recognoscărei persoanei vinovatului. O dovadă clasică dar tristă despre modul cum au fost nefericiții aceștia aleși și trași pe banca acuzaților ca acuzați. Urmează *Petru Stana*. Înfașându-se cu jandarmii, aceștia zic că și martorul a fost între atacatori. Înfruntă energie pe Părvesti.

I se ia jurământul.

Martorul *Ioan Filican* a stat cu Florea Sechereș și cu acuzații Perv Petru și alții între popor.

Se înfățișează cu jeandarmii. Își susține împotriva lor mărturisirea.

Insuși Perv Florea confirmă fășiunea martorului față de Perv Petru, zicând că s'a dus înainte pușcăturilor din curte.

Martorul *M. Vidican*, zice că fibirăul a anunțat ales pe Matea; scena cu Mihai Suciu o povestește așa, că Suciu Mihai bătrânul a venit cu două femei voind să le aducă în sala de votizare. La trepte a fost oprit de jandarmii. Atunci ficiorul său a zis: „lăsați pe tata meu, ce voiți cu dînsul?“ și a dat în lături baionetele. Suciu Mihai a trecut înainte și în acelaș moment un jandarm a băgat suțita în Petru Suciu și n'a fost destul atâta, ci i-a tras și un glonț în cap.

Preș. — Văzut-ai să fi prins cineva de baionete.

— Jur, pe sufletul meu că n'a prins nimeni. I-se ia jurământul.

Urmează *Velici*. A fost la plug cu Ioan Velici a Bogii.

— Da ai fost într'o mezuină cu aceștia.

— Da, lângă mine au holda!

I-se ia jurământul.

Cu aceasta se termină șirul martorilor. Președintele arată protocolul alegerii; din acesta se constată că s'au dat de tot 355 voturi. Se citește apoi judecata ministerului de honvezi adusă în afacerea folosirei armei.

Din aceasta reese că jandarmii au folosit just arma.

Aparătorul Ludovic Fațcaș cere întregirea procedurii de dovedire și arme, să se mai asculte o grămadă de martori, pentru fie-care acuzat în parte, chemați a dovedi pentru fie-care în parte că n-au luat parte la nici un atac ce afirmativ s'ar fi făcut împotriva jandarmilor.

În fine face propunerea, ca considerând că acuzații stau deja aici de o săptămână și au trăit și pîn'aci din contribuțiile societății române din Arad, proxima ședință să se țină numai Marți, ca să poată acuzații merge acasă să se provadă cu vidualii.

Aparătorul Dr. Cornel Jancu, cere asemenea ascultarea a o mulțime de martori.

Procurorul cere să nu să mai întregască dovedirea.

(Tribunalul se retrage.)

Reapărând în sală, președintele enunță că a respins cererea aparătorilor pentru întregirea dovedirii dar a dat loc cererii ca pertractarea să se amine pe Marți, ca acuzații să poată merge acasă să se provadă cu cele necesare.

Pertractarea se termină la ora 7.

Jubileul „Schulvereinului“.

Sâmbăta trecută s'au împlinit 25 de ani dela înființarea ligii culturale, cu numele „Schulverein“, care are de scop apărarea și răspândirea conștiinței naționale germane prin cultivarea limbii și literaturii pretutindeni, unde soarta i-a răspândit pe nemți pe suprafața globului.

La început societatea număra puțin membri, dar aceștia erau hotărâți la muncă, având în vedere scopul înalt patriotic al „Schulverein“-ului. Că au reușit în scopul lor, dovedește avântul cel mare, pe care îl ia încă și acum această ligă culturală după douăzeci-și-cinci de ani de existență.

Nu mai puțin de 10 milioane coroane a întrebuințat liga în scopul menținerii naționalității germane, acolo, unde elementul patriotic era în pericol de-a se desnaționaliza.

Spre a ne face idee mai clară de scopul „Schulverein“-ului, precum și de zelul, cu care lucrează membrii săi, dau aci traducere după ziarul „Neue Freie Presse“ apelul ligii către conaționalii germani din Austria, pentru a contribui fiecare cu obolul său la înființarea unui fond jubilar cu ocazia împlinirii celor 25 de ani de existență a societății:

„Frați germani din Austria!“

Trei sute bărbați germani, reprezentanți ai tuturor claselor sociale, ai tuturor districtelor ger-

pornitul la focul valsului și în o altă parte un mare fonograf avea aceeași misiune, în lipsa pianistef. De o frumsețe și bogăție rară se mai găseau demne de admirat aci, o parte din serviciurile de masă și două sfesnice, toate în argint masiv și admirabil sculptate, ale regretatului Oteteleșeanu și care au fost lăsate institutului.

Trecurăm în fine în cea de a treia clădire, unde se află în aceleaș condiții clasa a patra și locuința dlui Slavici.

De oare-ce ploaia ne-am întors în biroul din castel, unde veșnic neobosit și dulce dl Slavici ne povesti multe, și ne dete înțelepțesți povești. Eu apoi cu profesorul de muzică, am eșit pe terasă, unde d-sa mi-a povestit o sumă de legende din viața castelului.

Se făcură 12 și două tinere fete îmbrăcate în niște șorțuri mai albe ca zăpada, rumene la față și voioase, veniră să vestească pe al lor ca și părinte pe dl Slavici că masa ne așteaptă.

Toți și puțin cam flămânzi ne grăbirăm să suridem la această veste și carăși conduși de dl Slavici, ne-am așezat la o masă mare și curată, unde ni-sa servit cele pregătite tot de copile, pentru noi.

Am rîs ne-am spus fiecare expresiile iar președintele Săvulescu a închinat un pahar în sănătatea dlui Slavici, mulțumindu-i în numele tuturor pentru extrema-i bînătate cu care ne-a primit și cu care ne a condus și ne-a explicat: apoi toți au cântat „Gaudeamus“.

Împăcați cu totul acum, după-ce am mai stat puțin, ca ploaia să înceteze, am plecat din nou cu dl Slavici și am perours imensul parc,

imensul raș, în care o viață întreagă a-l petrece-o în cea mai dulce fericire.

Peste tot și aci ni-s'a povestit de cătră iubitul nostru conducător, legenda până și a fiecărui copăcel, aci am admirat castelul în fundul lacului și ne-am adus cu drag aminte de versurile lui Eminescu:

Stă castelul singuratic, oglindindu-se în lacuri,
Iar în fundul apei clare doarme umbra lui de
veacuri,

Se înalță în tăcere dintre rariștea de braz
Dând atâta întunec rotitorului talaz;
Prin ferestrele arcate după geamuri se văd numa
Lungi perdele încrețite care scânteie ca bruma.

Parcul e o imensă grădină cu alee șerpuite și foarte bine îngrijite și cu toate felurile de copaci, chiar dintre cei mai rari. Toți de o mare frumseță, crescuți mândri și frumoși în decursul vremurilor.

Percurserăm toate aleele și pe toate ni-s'a povestit legenda fie-căreia. Am urcat apoi în deal unde se află plantațiile noui, ce se fac fără încetare în școala de grădinărie a elevelor. *O nespasă plăcere îți face să privești aci straturile foarte bine îngrijite de 4—5 eleve, care le-a săpat, le-a format în straturi, le-a sămănat cu diferite legume și acum le îngrijește și din când în când le udă.

Cum plouase cu puțin înainte, toată natura, era de o veselie ce te predisunea, din toate părțile respirați numai viață.

Am ocolit astfel tot parcul și grădina, am trecut pela grajduri și ne-am reîntors din nou

pe cealaltă parte în birou, căci începuse iar să plouă.

Aci reveniți începu seria povestirilor și sfaturilor, veșnic neobositului nostru conducător.

Mai târziu încetând ploaia, deși noroiul era mare, totuși ne-am dus și am văzut moara cu instalație nouă și practică a moșiei, apa Sabarului turbure și cuminte, și păduricea frumoasă care nu de mult timp era o imensă pustie. Și aci ni-s'a povestit toate schimbările ce au fost aduse fie-căreia în decursul timpului.

Din toate reșea munca neobosită și înțeleaptă ce harnicul și priceputul director, dl Slavici, a depus pentru ca toate să meargă spre progres și să fie de folos, copilițelor, pentru care e hărăzită întreagă această avere.

La întoarcere am admirat un zid, care datează din timpul lui Mihai-Viteazul și unde bravul domnitor, veghea din turnul ce se ridica acolo și care turn a fost dărâmat acum vre-o 40 de ani.

Când am reîntors în curtea institutului, am găsit-o plină de viață omenească, copilele se plimbau în grupuri, musafiri noi sosiră, toți fiind încântați de cele-ce au văzut; iar în sala de dans o parte din eleve ascultau plăcute arii; cântate la fonograf.

Aci ni-sa servit și câte un pahar cu lapte bătut, foarte gustos.

După-ce mai vorbirăm cu elevele, întrebându-le cum se simt și cum trăesc acolo și la care întrebări, nu am auzit de cât că se simt mai bine, ca ori unde, se iubesc ca adevărate surori și trăesc ca într'o familie mare, unde dragostea, dorul de muncă, cumintenia și modestia predomină.

mane, al tuturor partidelor politice, au atras atenția germanilor Austriei acum înainte cu câteva zile asupra însemnătății lui 13 Mai, a zilei, când cea mai mare și cea mai veche societate a lor serbează împlinirea unui sfert de secol dela nașterea sa.

Ea a dat poporul nostru în mână cele mai bune arme de apărare națională. Pentru întemeierea școalelor și grădinișelor școlare în locurile marginase limbii noastre, precum și pentru promovarea lor, liga a întreprins 10 milioane coroane, înființând instituții naționale în 884 localități.

Și chiar fondul iubilar, care, după cum sperăm în ziua serbării va fi atins suma de 300.000 coroane, va aduce o nouă forță la munca noastră liniștită, departe de șomotul zilei. Acest fond va părea unora mare, pentru numele și trecutul poporului nostru însă el e mult prea neînsemnat. El nu corespunde puterii economice a neamului nostru; sunt încă mulți, cari n'au trecut în tabăra muncitorilor naționali, mai sunt localități, unde spiritul de jertfă, cea mai înaltă expresie a nobilului entuziasm, încă nu s'a trezit.

Fie care german, care până acum a neglijat interesele superioare ale neamului său, să nu lase ocazia să treacă, fără a contribui cu puținel său la fondul iubilar; iar cea d'întăiu întrebare, pe care o punem amicilor și cunoscuților ca salut de întâlnire în ziua serbării să fie: Ce ai dat la fondul iubilar?

Așa știe să lucreze liga culturală germană. Independenții de partidele politice, germanii, își dau seamă de rolul lor însemnat pe terenul conservării naționale. Bărbați din toate clasele sociale, din toate colțurile provinciilor cu limbă germană, se întâlnesc într'un gând și o simțire, muncind pentru realizarea idealului, de-a ține strâns într'o unire pe toți germanii din toată lumea.

La nici un popor nu se dezvoltă așa de puternic această forță de unire intelectuală ca la nemții. Cu ocazia serbărilor în amintirea lui Schiller putem zice fără exagerare, că n'a rămas Neamț pe fața pământului să nu fi simțit geniul național al poetului, coborându-se în mijlocul familiei sale. Și această forță de unire se produce prin școală. Germanii își au școalele lor naționale pretutindeni printre popoarele străine. Școala la rândul ei pune bazele diferitelor societăți culturale și sociale ca acele de gimnastică și cântări. Iar unde legătura e slabă, liga acolo intervine cu ajutoarele sale, și unde ea ajută, de acolo și câștigă, pentru că dobândește noul membri cotizatori la scopurile ei înalte de unire și conservare a neamului.

Nu există în sfatul acestei ligi nici o animozitate, nici o deosebire. Germanul din Imperiu e tot așa de patriot ca cel din Austria,

Le-am felicitat pe multe pentru viața fericită ce duc și mulțumind din toată inima dlui I. Slavici, ne-am pregătit de plecare, soarele apropiindu-și calea de apus.

Plecăm din acest rău pământesc, purtând regretul în inimile noastre și fericind pe cei-ce au norocul de a sta vecinic acolo. Și urcați în căruțele noastre am pornit direct spre București.

Nu pot sfârși fără de a aduce mulțumiri sincere și asigurare de vecinică dragoste ca unui adevărat părinte, către binevoitorul și neobositul sfătos director dl I. Slavici, pe care mai toate copilele cu care am vorbit mi-au spus că-l iubesc ca pe un părinte, că e bun și blând cu ele și că la orele lui de cursuri așa de drag le e, în cât nu spun nici când sună clopotul de esire, spre a-l mai auzi vorbindu-le și slătuindu-le frumos.

Recunoștință și amintire dragă cu toții îi vom purta.

„Cronica”

Vasilie.

CUGETĂRI.

O femeie cinstită este o comoară; cine o are, nu trebuie să se laude în lume, ci să se bucure de dansa în tăcere.

Să nu vorbim mult despre noi; căci, dacă spunem ceva bine, nimeni nu ne crede; dacă vorbim rău însă, toată lumea ne crede.

ca cel din Elveția, ca sasul din Transilvania. Toți sunt de acelaș neam și trebuie să se iubească deopotrivă, ridicând în gândul lor barierele politice.

Discursul împăratului Wilhelm către ofițerii din Strassburg.

Ziarul «Strassburg Post» dela 12 Maiu st. n. aduce știrea, că împăratul Wilhelm ar fi ținut un discurs în fața corpului ofițerilor din Strassburg, spunând următoarele:

„Tinerii trebuie să ocupeți, ei trebuie să muncească toată ziua, ca seara să pice de oboseală, căutând numai decât odihna, în loc să se dedea la plăceri moleșitoare. Corpul ofițerilor este simburele armatei, ea trebuie să fie totdeauna înviorată, altfel suferă armata. Pentru aceasta ne oferă actualul războiu din nou destule dovezi. Corpul ofițerilor ruși din contră n'a corespuns de loc cu marea sa, pe când soldatul rus s'a ținut destul de bine și a luptat cu vitejie. Fiul meu mi-a povestit, cum ofițerii ruși au cumpărat tot sectul în Kiaociau. Soldatul în campanie trebuie să se obișnuiască cu viața năcăjită și n'are voie să se gândească la astfel de lucruri. Asupra tacticii pe câmpul de luptă pot spune, că s'au adevărit învățămintele războiului cu Buri în actualul războiu. Nu trebuie să ne punem țintă inamicului, ear în timpul apărării sau în timpul atacului nu trebuie să așteptăm sosirea pionierilor ci singuri trebuie să putem lucra la șanțuri. Rușii au ridicat admirabile lucrări de apărare, cum în timp de pace nu puteau fi mai bine isprăvite. Cele mai vechi mijloace de apărare, pe cari noi aproape le-am uitat, ca gropile ascunse și altele de soiul acesta, și-au câștigat iar însemnătate. Din toate cel mai important mijloc de apărare este șirma, care fiind întrebuintată foarte mult de Ruși, a cauzat Japonezilor multe pierderi; cu privire la comanda supremă pot spune, că învățămintele vechi, de multe ori nebagate în seamă, au câștigat nouă însemnătate. Înainte de toate comandantul suprem n'are nevoie să meargă în front, când bătălia se dă pe un câmp prea întins. Acolo el nu poate cuprinde cu privirea decât terenul din nemijlocita sa apropiere, pierzând cu desăvârșire vederea întregului câmp de luptă. În bătălia dela Mueden comandantul suprem rus, generalul Kuropatkin, a comis greșeala, mergând în front. Comandantul suprem japonez, Mareșalul Oyama a rămas îndărătul trupelor, având de aci deplină cunoștință a celor întâmplare pe întreaga linie de bătălie. El primia știri telegrafice și da porunci telegrafice. El ședea liniștit ca un jucător de șah, care imediat știe să mute pas cu pas.

DIN ROMANIA.

Monument. Dl Mihail Vlădescu, ministrul instrucțiunii publice, a acordat un ajutor de 2000 lei, comitetului pentru ridicarea la Brăila a unui monument Divului Traian, Împăratul Romanilor.

Se știe că acest monument este aproape gata. Cu suma acordată de dl ministru Vlădescu lucrările se vor termina.

Sedința Academiei Române. Academia Română a ținut Vineri după amiază, ședința publică sub președinția dlui I. Kalinderu.

La această ședință a luat parte și dl St. Greceanu, numit membru de onoare al Academiei, în Aprilie trecut pentru lucrările sale istorico-literare.

Deschizând ședința, dl Kalinderu a urât dlui St. Greceanu buna venire în mijlocul membrilor Academiei.

Dl Greceanu la rândul său a mulțumit doctului corp pentru răsplata ce s'a dat muncii sale. Dsa și-a exprimat apoi speranța că i se va da voie să aducă la cunoștința generală, istoria tuturor familiilor mari, cari au contribuit în ultimii timp la progresul României.

Cu această ocazie dl Greceanu își exprimă credința că se vor îndrepta multe erori de nume, erori cărora o lege specială, aceea a numelor, a venit să le pună capăt măcar pe viitor.

Dl I. Kalinderu a dat apoi cuvântul dlui dr. Riegler, care a expus subiectul unei voluminoase și importante lucrări a d-sale, asupra funcțiunilor bio-chimice ale stomacului.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Maiu 1905.

Deputatul Dr. I. Suciu în Dezna.

Primit știrea, că deputatul dietal național al cercului Ineu, dl Dr. I. Suciu va țese *Duminecă în 28 l. c.* la Dezna întru a-și rosti *darea de seamă* către alegătorii din Dezna și jur.

Dietă, e drept, nu multe isprăvi a făcut până'acuma, cu toate aceste darea de seamă a domnului deputat Suciu promite a fi de mare interes. În contact cu poporul este dl deputat Suciu în elementul său și e sigur că darea sa de seamă va arunca raze luminoase nu numai asupra trecutului ci și asupra celor ce ne așteaptă în viitor.

«Contact între conducători și popor», sub aceasta lozincă salutăm cu multă bucurie începutul turneului deputaților noștri noul aleși prin cercurile lor.

Aflăm că dl Dr. Suciu va fi încunjurat de o ceată de aderenți din cercul Ineului precum și de prietini din Arad.

Din partea ziarului nostru va fi prezent în Dezna redactorul responsabil Sever Bocu.

— *Memoriile împăratului german.* Ziarele comunică o interesantă declarație a împăratului german; că adică împăratul Wilhelm vrea să-și edeie memoriile. Ziarul care a comunicat întâia oară asta știre, au arătat o împăratului el apoi a scris pe marginea ziarului observația: Eu n'am timp pentru lucruri de asta.

— *Alegerea dela Neoplanta* s'a terminat aseară târziu cu învingerea kossuthistului conte Teleky Arvéd, care a întrunit 934 voturi contra naționalistului sârb Musitzky, care a întrunit 673 voturi.

— *Logodnă.* Anunțăm cu deosebită plăcere logodna d-soarel Elvira Ciorogaru cu dl Alexe Ardelean, notar în Cherechiu. Dorim toate fericirile!

— *Cât a delapidat?* Ziarele maghiare aduc știrea că Dr. Nagy Géza, procurorul dela Oradea-Mare sinucis mai alaltăeri, după câte s'au descoperit până acum, a delapidat nu mai puțin de cât 40.000 coroane. Trimisul ministerial n'a terminat însă cercetarea!

Eată de ce trebuia să producă diversiune și impresie pornind goană contra noastră! Kriványi fusese și el „gavaler” și luptător contra „uitraștilor”...

— *Rectificare.* În cele două mulțumite publice aduse din partea Soc. de lectură dela instit. ped.-teol. din Arad, pentru ofertele primite dela spriginitorii ei în Nr. 86 al „Tribunii” sau strecurat lacune, cari prin aceasta se rectifică. La ședința festivă dela „Dumineca Tomii” au mai contribuit adică: D-na Ungurean din Curtacher cu 10 cor.; pentru sporirea bibliotecii a contribuit d-soara Lucreția Seliștean din Poșola cu 2 cor., cărora Soc. de lect. le mulțumește călduros. Arad, la 9/22 Mai 1905. Petru Popa, prezident.

— *Pescarii din Hull înaintea regelui Eduard.* Regele Angliei a distins nu de mult pe acei pescari din Hull, asupra bărcii cărora a împeșcat Roștvenski când a trecut canalul Calais. Cinci pescari au căpătat distincție cu medalie, cari au meritat-o prin faptul că nu s'au adăpostit din calea gloanțelor ci au dat mână de ajutor tovarășilor răniți. Patru dintre acești bravi oameni s'au prezentat la palatul Buckingham, al cincelea e bolnav. Doi dintre ei, Smith și Rea au căpătat clasa primă medalia Albert, ear ceilalți doi Beer și Smirk clasa a doua a acestei medalii. Pescarii îmbrăcați în haine de sărbătoare, au fost primiți la curte cu solemnitate și întâmpinați de regele. Un demnitar de curte în câte-va cuvinte a spus ce brav s'au purtat acești pescari sub decursul bombardării admiralului rus, și regele a zis:

Ah, da, îmi aduc aminte. Apoi pășind la pescari li-a prins medalia și li-a zis:

— Ma bucur că vă pot prinde la piept astă medalie, sunteți demni de ea. Toată scena asta a făcut adâncă impresie asupra pescarilor, cari spunea apoi că de prietenos a fost cu ei regele. Lume multă aștepta la porțile palatului și a primit pescarii cu zgomotoase ovaii.

— **Convocare.** P. T. membrii comitetului despărțământului Abrud-Câmpeni al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, vă invită la ședința ce se va ține la 29 Maiu n. 1905, la 3 ore p. m. în Abrud, în localul „Aurariet“, Câmpeni, 20 Mai 1905. Dr. Basiliu Preda, direct. desp. Demetriu Goia, secretar.

— **Măglaș la temniță.** Urgisitul avea să șadă 14 zile în temniță ordinară la care era osândit; dar fricos de temniță, a tot căutat prin diferite apucături și atestate dela medici cu cari a tot recurs până și la înaltul ministru de justiție, căci fiind dânsul morbos, să-l dea răgaz până la reînșănătoșare, dar înaltul ministru nu glumește, căci — precum din Budapesta ni se scrie, înaltul ministru a dispus, că la 1 Iunie a. c. are să meargă a-și face meritata osândă de 14 zile în temniță ordinară.

— **Procesul lui Gorky.** Din Petersburg se scrie că Maxim Gorky sosește în 25 Maiu la Petersburg și de acolo pleacă la granița Finlandei în Ruakoffa, unde și-a închiriat locuință. Probabil că procesul contra lui nu se va continua.

— **Părechea din Zenta.** Tragic sfârșit a avut o ceartă iscată între doi bacalaureanți din Zenta. Unul dintre ei Artur Mayer în furia certei a strâpuns pe colegul său Alexandru Simios.

— **Catastrofa de mine din Reșița.** În 18 Maiu s'a înmormântat cele din urmă patru victime ale catastrofei din zilele trecute. Un ziar din Reșița scrie următoarele scene emoționante despre amintita catastrofă:

Aici vedem o mamă care leșină la mormântul fiului său nenorocit, și nime nu-l poate reda conștiința. O depărtează ca pe un cadavru dela locul unde fiul său și-a găsit odihna de vecl. În urma celuilalt mort merge o văduvă: în jurul micuții rămași orfan, șapte la număr.

De ce sentiment poate fi cuprins sufletul văduvei și orfanilor, când fără un sărut de adio au fost despărțiți pe vecie, de tată și soț? Pentru un băieș de origine italian se deschide un mormânt. Departe de patrie aici în cimiter străin își găsește adăpostul pentru vecie. Il slobod jos în pământ. S'acum o tineră femeie — mireasă — se aruncă în groapă lângă el și strigă într'una:

Ingropați-mă lângă el!

Poate-se inchipui o durere mai mare decât despărțit să fi pentru vecinicie de ființa iubită, în pragul cununiei? Un alt nenorocit a pierit în locul prietenului său. Ignatie Dando îl chema pe ăst nenorocit care neputând merge jos în baie s'angajat el în locul prietenului său. Acolo a pierit. Mai norocos în nenoroc e un băieș cu numele Moisko. La cele trei catastrofe a anilor din urmă trebuia să fie acolo în momentul teribil. În urma unor motive intrevenite lipsea tocmai atunci din mine. De trei ori a încunjurat astfel moartea sigură. Văzând într'asta mâna lui Dumnezeu, și-a luat adio pentru totdeauna dela viața de băieș.

— **Bancherul american al papei.** Ziarul „Evening Journal“ i-se comunică din New-York știrea că Pierpont Morgan a făcut promisiunea că dacă Papa îl denuște pe dânsul bancher american, plătește sumă îndoite decât care o dă Rothschild.

— **Un milion de coroane pentru o masă de scris.** Unul dintre cele mai prețioase obiecte a lăsamântului prințului Coloman Metternih fost cancelar de stat — e o masă de scris din lemn de trandafir în stil Ludovic XIV cu sculptură și auritură și care prințul o primise cadou dela Napoleon I. Un amator din străinătate a cumpărat prețioasa masă de scris cu prețul de un milion coroane și a și depus asta sumă la banca Union din Praga. Deja în anul trecut au

promis familiei Metternih opt sute mil coroane pentru astă masă.

— **Dramele geloziei.** Ziarele din România scriu: Fiăcăul Vasile Vlaicu din comuna Tătaru, județu Brăila, nutrea o ură neimpăcată asupra fostului său prieten Negoită Petre, pe care îl credea în relațiuni de dragoste cu tînăra Marinca Grigore Tăutu, cea mai frumoasă fată din sat și logodnica lui Vasile Vlaicu.

În realitate însă, gelozia lui Vasile Vlaicu nu era cătuși de puțin justificată, căci între Marinca și Petre Negoită nu putea exista relațiuni amoroase, dîșil fiind veri primari.

Cu toate acestea, gelozia tortura din ce în ce mai mult pe logodnicul Marincai.

Dîșul se hotărî, fără a sta mult pe gânduri, să se debaraseze de fostul său prieten, ucizându-l. Această teribilă hotărîre a și fost executată alaltă seară Marți și iată cum:

Marți, pe la orele 8 seara, Marinca Grigore Tăutu sta de vorbă în fața casei cu vărul ei Negoită.

De odată apare logodnicul fetei. Infuriat la vederea celor doi tineri cari probabil, vorbeau de lucrurile cele mai banale, Vasile Vlaicu ridică ciomagul ce avea în mână și aplică mai multe lovituri puternice asupra craniului nefericitului Negoită.

Acesta căzu la pământ cu capul zdrobit și plin de sânge.

Marinca, cuprinsă de groază, fugi, scoțând țipete înfiorătoare.

Criminalul nu se mulțumi însă în ferocitatea sa, decât atunci când craniul presupusului său rival se transformase în bucățele mici.

Apoi satisfăcut, că răsunase trădarea ce exista numai în creierul său aprins de gelozie, criminalul Vasile Vlaicu se duse și se predă geandarmilor.

Drama aceasta a emoționat profund pe locuitorii din comuna Tătaru.

— **Un escroc de mână întâia.** Artur James e de abia în vîrstă de 22 de ani, născut la Richmond lângă Londra dintr'o familie bună, avînd o educație îngrijită și maniere alese.

El a profitat de aceste avantaje pentru a comite escrocherii la Paris și în stațiunile balneare aristocratice. În timp de doi ani el a falsificat cecuri în valoare de o jumătate milion franci, pe cari le-a retras, dar în cele din urmă tot a căzut în mîna parchetului.

Falsificările lui erau simple din 50 lire el făcu 500 în mod foarte abil.

James era foarte cunoscut la Nizza și la Monte Carlo și considerat ca un englez bogat.

Zilele acestea el voia să facă o călătorie dela Paris la Anvers împreună cu două americane foarte elegante. El se afla la gară cu bagajele sale cari constau în nu mai puțin de douăzeci și cinci de cufere cu haine și rufe, arme de vînat etc. Pe degete purta un arsenal de inele cu briliante și era însoțit de cele două americane și de doi lachei.

Tocmai când era grăbit poliția îl declară arestat pe el și pe al lui. Cu toții fură duși la prefectura poliției. Femeile și servitorii fură puși în libertate. Artur James însă a fost reținut pentru a fi prezentat juraților cari îl vor judeca pentru fals.

— **Rebeliune de trupe engleze.** Regimentul 9 de ulani din Meeruh (India) se află în nouă în situație neplăcută. Acum doi ani se refuzase ulanilor concediu pentru că unul din ei omorise pe un indian. De astădată chestia e mai serioasă.

Un sergent de ulani a fost omorît în bazar de un indian. Indianul a fost arestat de poliția europeană, și predat ca de obicei poliției indigene. A doua zi el fu pus în libertate de această poliție contra unei cauțiuni de 200 rupi și a dispărut.

Ulanii aflînd că omul care a omorît pe sergentul lor a dispărut, puseră șelele pe cal, alergară spre bazar și îl curățiră cu lăncile lor. Nu se știe căți oameni au fost omorîți, cu acest prilej. Bateria de tunari aflătoare în oraș au fost trimise la bazar cu ordinul de a trage asupra ula-

nilor. Soldații n'au vrut să execute ordinul, știind cum stau lucrurile.

Ce va spune vice-regele Curzon la aceasta? Nici un ziar englez nu trebuie să comunice ceva despre cele întimplate.

— **Becicilul sifilisului.** Știința și-a îmbogățit patrimoniul cu o descoperire însemnată.

Microbul sifilisului s'a izolat în sfârșit. Descoperirea aceasta se datorește unui învățat german, doctorul Schaudum, sub-director al institutului de igienă din Berlin.

Învățul german a observat mai întâi microbul acesta examinînd cu microscopul câte-va picături de puroiu sifilitic.

A zărit atunc un microb în formă de rac (tire-bouchon) foarte subțire, ceea ce-l face să fie clasat printre spirili sau spirocheli.

A ajuns apoi să-l pue în evidență cu ajutorul unui procedeu de colorare particular, albastru de azur.

Pe urmă, nevoind să se încreadă de tot în sine, ca adevărat om de știință, a fotografat microbul și a trimis probele la diferite laboratorii străine, cerându-le să examineze și ele puroiul sifilitic cu procedeuul său de colorare.

Învățul străin conchiseră la acelaș rezultat: prezența unui spiril, până atunci necunoscut, care constituie microbul toxic al sifilismului. Abia acum studiul sifilismului va da rezultatele curative atîta de dorite.

— **Un negru drag femeilor.** Un negru anume Wilson pare a avea o putere curioasă asupra femeilor.

Wilson nu e de loc frumos, e însă în stare a vorbi foarte mult. E în vîrstă de 28 de ani și se recomandă bucuros „Pastor Wilson“. Dela 1893 când a venit din Sierra Leone la Londra, a trăit numai din eschrocherii. S'a fotografiat în dăjdi preoștii și predica.

În 1902, el făcu cunoștința unei familii engleze într'o adunare religioasă, și imediat el scoase din minți o fată care apoi a trăit cu dîșul. Fata a fost însă scăpată, după cîtva timp de fratele ei și de un amic, din mîinile lui Wilson.

Furiu el amenința că va omori familia, din această pricină fu condamnat la un an închisoare.

S'a găsit la el numeroase scrisori dela femeii, cari îi scria în termeni plini de dragoste. Una declara că se va sinucide dacă el va muri.

La Bedford, a escroc unel femei 5 mil de franci, la alta 1200 franci. Dela un impieगत la o biserică 2000 franci, iar la Madeira a jefuit pe un tînăr luându-l carta de vapor. El a mai comis și alte escrocherii.

Are un așa dar de vorbire, încât venind înaintea tribunalului din Bedford pentru o mică escrocherie, afacerea a ocupat tribunalul o săptămână.

— **Crima unui tată.** De curînd s'a întîmplat o dramă familiară în Berlin.

Mecanicul Christian Katz a împușcat pe unul din copiii săi, pe al doilea l'a rănit foarte grav și apoi s'a sinucis. Katz, un bărbat de vre'o 30 de ani, a dus cu soția sa cu care s'a cununat acum 6 ani un trai foarte prost, până ce acum un an fu atins de o nemiloasă boală: oftica. Star a sdruncinată a sănătății sale l'a împedecat de a mai lucra.

De atunci căzu într'o adîncă melancolie; grija de copiii săi îl preocupa într'una și tocmai această grije a fost cauza faptei sale îngrozitoare.

Joi de dimineața soția lui Katz voind să intre în casă găsi ușile încuiate. Văzînd că bătaile în ușe sunt zadarnice, ea înștiință autoritățile care forțară ușa.

Priveliștea în prima odaie în care intrară era îngrozitoare. Katz zăcea mort cu revolverul în mână, fiica lui în vîrstă de 3 ani împușcată în timplă zăcea pe o canapea, iar lângă dînsa un frate al ei de 2 ani de asemenea împușcat mai dădea semne de viață.

S'a putut stabili că Katz a descărcat primul glonte în capul fiului său care cu greu va scăpa cu viață, al doilea a repus pe fiica iar al treilea și ultimul l'a omorît pe el în mod instantaneu. Katz a lăsat o scrisoare nevetei sale prin

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6.—30.

504

o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
LEICHNER și FLEISCHER.

o o o ARAD, Szabadságtér 17. — PÉCS, Kirá'y u. 1 o o o

care-l anunță că văzând că nu-și poate nutri copil a luat aceasta funestă hotărâre.

— Un templu semitic în Sinai. Profesorul Flinders Petric se ocupă acum cu cercetări arheologice pe peninsula Sinai. La sfârșitul lunii Martie, el s'a întors de acolo în Suez și ziarul „Egiptian Gazette“ și „Globus“ publică dări de seamă despre rezultatele cercetărilor lui. Un deosebit interes i-l prezintă dezgroparea unui templu semitic, admirabil conservat, situat ca la șase-zece kilometri mai la nord de Sinai.

Acest templu este cu siguranță mai vechiu decât islamul și e templul, semitic cel mai complet din cele până acum cunoscute. Conservarea e așa de excelentă, încât sunt păstrate intacte și lighianele pentru spălat.

Se crede, că constructorii acestui templu au cunoscut bine amănunțele templului lui Solomon din Ierusalim, de oare-ce a servit aci ca model.

Petric a mai găsit și urme de dominațiune egipteană în apropiere de minele vechi ale peninsulei. A domnit în ori-ce caz obiceiul de a se ridica o statuă regelui care a pus în exploatare minele, și una din aceste statui reprezintă un Faraon cu trăsăturile feței sudaneze. Nu se știe cărei dinastii aparține, Petric crede că e o dinastie etiopică.

— Superficiali. Serviciul statistic general din ministerul de domenii a primit din partea ministerului de agricultură din Franța, un plic închis, pe care era făcută următoarea adresă:

Monsieur Jules Vargha

Directeur de l'office Central de Statistique du Royaume de Hongrie à Bucarest (Hongrie).

ULTIME ȘTIRI.

Sfârșitul procesului Sepreușenilor.

Arad, 23 Maiu 1905.

Azi la ore 11^{1/2} s'au încheiat debaterile în procesul Sepreușenilor.

Procurorul Meszlényi a ținut un scurt requisitor în care a cerut pedepsirea acuzaților pentru că au contravenit la art. 183 c. p., împedecând autoritatea în funcționarea sa legală. Față de Korponai (care ducă ndu-se Sâmbătă acasă și-a rupt mâna) a retras acuzarea. A cerut ca acuzații să plătească și spesele procesului.

L. Fazekas a ținut o vorbire de apărare, arătând cu mare aparat netemeinicia acușei și nevinovăția acușaiților.

Dr. C. Iancu d'asemeni a apărut cu multă căldură și pricepere pe acușaiți.

Vom publica în extenso vorbirile.

Președintele Fábian anunță că tribunalul va aduce sentința Lunea viitoare.

Războiul ruso-japonez.

Rosdestvensky.

Paris, 23 Maiu. Corespondentul din Petersburg al ziarului „Echo de Paris“ a primit la ministerul de marină știrea că în adevăr Rosdestvensky a demisionat ear în locul lui va fi numit comandant al flotei ruse Birilev. Rosdestvensky suferă de rinichi și în grad mare de nervi, așa încât a fost dus cu sila pe vasul spital Orel. Atunci el ceru ca Taru să-l concedieze. Acum flota rusă este comandată de Fölkersahn, care își dă silința să ajungă la Vladivostok, unde va preda apoi comanda admiralului Birilev. În cercurile militare se regretă mult soarta lui Rosdestvensky.

ECONOMIE.

Arad, 28 Maiu.

Târgul de vinuri din Arad. Târgul de vinuri, despre care am anunțat și noi celților nostri, se va ținea în 26—28 Mai.

Până ert și-au anunțat 42 de proprietari participarea la târg cu 243 diferite soiuri de vinuri.

Târgul se va ținea în sala mare din paderice. În două părți a salet vor fi expuse mustrele de vin, la mijloc pe mese întinse se vinde vinul cu paharul.

În celelalte apartamente ale chioscului vor fi expuse diferite mașini viticole și agricole, sosite dela vre-o zece firme din Ungaria și străinătate.

Sămănăturile, după știrile ce primim din mai multe părți, sunt foarte frumoase. Ploile ce s'au pornit în a doua jumătate a lunii Maiu a ajutat mult vegetației. Cucuruzul e de săpă, finul încă e asigurat. Peste tot, dacă vremea va umbra și de aci ncolo bine, vom avea un an bunșor.

Parcelare de moșie. Se anunță din Becicherecul-mare că contole Csekonicî Endre și va parcela moșia de 1600 jugh. catastrale între cei 80 de micî proprietari cari au avut-o până-cum în arîndă.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 23 Maiu. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Maiu (100 clgr.)	18.06—18.08
Cucuruz pe Maiu	15.54—15.56
Cucuruz pe Iulie	14.74—14.76
Grâu pe Octombrie	16.46—16.48
Secară pe Octombrie	13.40—13.42
Orz pe Octombrie	11.36—11.38

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Maiu 1905	18.14—18.16
Cucuruz pe Maiu	15.54—15.56
Cucuruz pe Iulie	14.74—14.76
Grâu pe Octombrie	16.58—16.60
Secară pe "	13.44—13.46
Ovăs pe Octombrie	11.40—11.42
Secară pe Octombrie	11.18—11.20

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 " " cucuruz "	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
" " orz:	14.60—14.80
" " ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
1200—1400 măști metriche grâu cor.	8.40—8.60
500—600 " " cucuruz "	7.50—7.55
Semnare nominală: secară	7.40—7.50
" " orz:	7.30—7.40
" " ovăs:	6.80—6.90

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 79—100 klg.	Cor.	16.70—16.75
80—" " "	"	16.75—16.85
Secară: 100 " "	"	13.80—13.90
Orz: " " "	"	13.70—13.80
Ovăs mercantil 100 klg.	"	13.70—13.80
" cernut " " "	"	13.50—13.60
Cucuruz vechiu " " "	"
" nou " " "	"	14.80—15.00

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor.	158—
" " " mic	"	160—
" brut " mare	"	156—
" " " mic	"	158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 130—131 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 139—141 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 137—138 fil. Ușori până la 240 kgr. 136—137 fil.

MUSTANGERUL NEGRU

— ROMAN SENAȘIONAL —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

Colonelul depărtându-se nu prevăzuse loc, precum nici cel doi vânători de cai, ata Pieilor-Roșii în contra lagărului său: fiică din fericire fusese mai prevăzătoare. Și îndă ce mica trupă plecase să caute prizonierul, dă începuse pregătirile de apărare, ca și cum auzit conversațiunea lui Lebar cu șeful Pieilor-Roșii. Pe măsură ce lucrarea înainta și toate deretecau, dinsa simția renăscându-i credința inimă, și aproape fără voie se bucura, gândindu-se la apropiata întoarcere a emigranților și prizonierului. Din timp în timp se apropia sârmana ei verișoară pentru a o încuraja sau o mângâia.

Într'un moment când ea o muștra că predă astfel descurajării Luiziana se ridică odată și ascultă cu atențiune un șgomot, pe care părea că-l aude în depărtare.

„Ascultă, ascultă, Tennesie! zise ea. A ceva!“

Cele două se repeziră pe o prispă și se loarșeră spre partea, cătră care se îndreptă mica trupă a colonelului. Adierea de seară pornise; ea aducea șgomotul foarte lămurit. Impușcături număratoase departe în direcțiunea durei, de dincolo de torent.

„Auzi? Se bat! murmură Luiziana.

— Da, dar ce, nu trebuia să ne așteptăm la aceasta?

— Doamne! Ocrotește pe sârmanul meu frate! Ce m'ăși face dacă ar muri?

— Sârmană prietină! ce puțin curaj! ai?

— Am suferit atâta, deja, că nu mai am curaj!

— Tac! Nu vorbi așa! Să ascultăm puțin!

Și neliniștită, Tennessee ascultă cu atențiune.

Nu putea să se înșele!

Erau detunături de carabine, șgomotul scurt, care venia până la dîșele, apoi bubu-

mai prelung al lîntelor, repetat de echon în depărtare.

O luptă începuse între tatăl său și un sălbatic.

Cele două fete ascultară astfel mai multe minute și atâta fu de ajuns să le convingă, șgomotul bătăliei se apropia destul de repede.

Dacă aceasta era singura mângâiere ce teau spera în acel moment, cel puțin le era gădăuită.

„Se întorc! Se apropie! strigă Luiziana!

— Da, de sigur se apropie. Și sunt curioșă, că fratele tău este cu dîșul. Nu e eu tință să nu-l aducă și pe el.

— Îți mulțumesc, dragă. Dar nu contează sper.

— Și eu sunt sigură, îți spun! Tata ne-a asigurat, că nu se va întoarce fără dîșul.

— Este adevărat. Dar dușmanii îi urmăresc stării Luiziana. Dar dacă i-ar ucide! Măcar ar putea sosi până aci la adăpostul bastionului acestuia!“

Tennessee nu răspunde. Ea ascultă șgomotul detunăturilor, care părea a slăbi și chinat înceta cu totul.

De odată, ea simți, că vară-sa îi apucă țul cu putere. Și privindu-o cu mirare, văzu cu ochii măriți de spaimă îi arăta preria în depărtare!

Abia la doi kilometri sosi în galop o trupă de Indiani, ale căror arme străluceau în soarelui apunând și cari se îndreptau de la spre lagărul fețelor palide! Când foră la sute de metri, cele două fete recunoscură, și se mai putea îndoi, pe șeful Coadă de Tigru îmbrăcăminte sa de piel de jaguar.

Înainte de a-l călare pe un armăsar și un bărbat, a căruia figură mohorâtă deveni mai lămurită, îmbrăcat ca mustangerii americani sosia lovindu-și caiul des cu biciușca și pîntenii.

„Uite, sorioară! Este el! strigă Luiziana o voce slabă.“

— Dar cine?

— Este Miquelez! ucigașul logodnițului meu!

— Nu e cu puțință! (Va urma)

Redactor responsabil: Sever Boen.

Editor-proprietar: George Nichiu.

REGATUL ROMÂNIEI

Prospectul conversiunii

imprumuturilor de Rentă 5% din 1881/88 și 1892/93 în Rentă 4% amortibilă, precum și al emisiunii de Rentă 4% amortibilă din 1905 în valoare nominală de

franci 100,000,000. == Mărci 81,000,000. == Lei aur 100,000,000.

Sporirea tragerilor la sorți sau denunțarea înainte de 1 Aprilie s. n. 1916 sunt escluse.

În virtutea legii din 8/21 Aprilie 1905. Ministerul de finanțe României, este autorizat a converti în rentă 4% rambursabilă 40 ani dela 1 Octombrie st. n. 1905, următoarele împrumuturi de rentă 5 la sută neșite la sorți, din care a rămas în circulație:

Rentă 5 la sută amortibilă din 1881/8 nominal	Lei 313.482.000
Rentă 5 la sută amortibilă din 1892 nominal	> 66.326.000
Rentă 5 la sută amortibilă din 1893 nominal	> 44.805.000
	Lei 424.613.000

Pentru convertire se va acorda o primă în rentă 4 la sută amortibilă din 1905.

Obligațiunile mai sus menționatele împrumuturi de rentă 5 la sută se vor converti în sensul că dobânda va fi redusă la 4 la sută începând dela 1 Octombrie 1905 st. n., iar amortizarea se va relua pe patru-zece ani socotiți dela 1 Octombrie st. n. 1905. Obligațiunile convertite vor fi prevăzute cu o stampilă corespunzătoare.

Obligațiunile stampilate primesc foi de taloane și 40 cupoane sunt platibile la 1 Aprilie și 1 Octombrie st. n. ale fiecărui an. După convertirea obligațiunilor 5 la sută din 1892/93 se va plăti de către posesorii dobânda în numerar pentru timpul dela 1 Iulie până la 1 Septembrie 1905.

Titlurile stampilate vor fi ca și până acum scutite pentru totdeauna de orice taxă de timbru sau alt impozit român prezente sau viitor.

Serviciul de plată al cupoanelor și titlurilor eșite la sorți se va face în același fel, la aceleași termene și la aceleași case ca la cupoanele 4 la sută amortibilă 1905 de care se vorbește mai jos.

Guvernul român se obligă a nu mări tragerile și a nu denunța obligațiunile stampilate în timp de 10 ani socotiți dela 1 Aprilie st. n. 1906.

În virtutea legilor din 27 Februarie (12 Martie) 1902, din 9/22 Aprilie 1903, din 12/25 Maiu 1904, din 8/21 Aprilie, 9/22 Aprilie și 20 Aprilie (9 Maiu) 1905, Guvernul român emite un împrumut de valoare nominală de

fr. 100,000,000 = Mărci 81,000,000 = Lei 100,000,000

În titluri de Rentă 4 la sută amortibilă din 1905 al căror capital și dobânzi sunt platibile în aur.

Din acest împrumut o sumă de Franci 39.280.000 valoare nominală, Seria A, este destinată a servi pentru acoperirea deficitului anual de lei 17.092.722.58, provenit din gestiunea bugetară a anului 1900/1, la acoperirea cheltuielilor ocazionale de conversiunea a 75.000.000 lei Bonuri de Tesaur 5 la sută în sumă de lei 24.909.80 la cumpărare de material de artilerie în valoare de 1.000.000 lei aproximativ, la cumpărarea unui teren pentru vârmă din București în valoare de 1.500.000 lei, iar restul de franci 720.000 valoare nominală, Seria B, va servi la plata primei cături de obligațiunilor de Rentă 5 la sută amortibilă din 1881/88 și 1892/93 cari sunt de convertit precum și la acoperirea speselor necesare conversiunii.

Textul nouilor obligațiuni se vor reproduce în limbele românească și germană următoarele dispozițiuni.

Noul împrumut va fi emis în obligațiuni la purtător fiecare a câte un franc = 405 mărci = 500 lei aur împărțite în:

100	titluri de	1	obligațiune	Seria A	No. 1/22000	Seria B.	No. 22001/55000
00	"	2	"	"	55001/65000	"	65001/80000
00	"	5	"	"	80001/84800	"	84801/92000
00	"	10	"	"	92001/93256	"	93257/95500

Obligațiunile vor purta în facsimile semnătura Ministrului de Finanțe, a Directorului Datoriei publice, a Casierului Central și semnătura manuscrisă a unui controlor.

Titlurile și cupoanele acestui împrumut vor fi scutite pentru totdeauna de orice taxă de timbru sau alt impozit român prezente sau viitor. Titlurile vor fi primite pentru valoarea lor nominală ca garanție la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la acele case drept numerar.

Obligațiunile acestui împrumut vor purta o dobândă de 4 la sută pe an la capitalul nominal.

Dobânzile vor începe să curgă dela 1 Octombrie st. n. 1905 și vor fi plătite din șase în șase luni, adică la 1 Aprilie și 1 Octombrie st. n. ale fiecărui an. În acest scop obligațiunile vor fi însoțite de 40 cupoane de dobânzi semestriale precum și de un talon, contra cărui se va libera la timp fără nici o plată, o foaie de cupoane de către casele însărcinate cu serviciul acestui împrumut.

Amortizarea acestui împrumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani cel mult, conform tabelului anexat la textul obligațiunilor, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc la 2 Ianuarie și 1 Iulie st. n. ale fiecărui an cu începere dela 1 Iulie st. n. 1906 data fixată pentru prima tragere.

Guvernul român se obligă a nu mări tragerile și a nu denunța acest împrumut în termen de 10 ani socotiți dela 1 Aprilie st. n. 1906.

Obligațiunile eșite la sorți vor fi plătite cu începerea dela 18 Septembrie / 1 Octombrie și 19 Martie / 1 Aprilie ce urmează fiecărei trageri în schimbul titlurilor împreună cu talonul lor precum și cu toate cupoanele având scadența după termenul rambursării.

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi se va deduce din capitalul de rambursat.

Numerile obligațiunilor eșite la sorți la fiecare tragere împreună cu o specificare din tragerile precedente, cari nu s'au prezentat la plată, se vor publica în opt până la zece ziare străine, germane (între cari două din Berlin, unul din Frankfurt p/M și altul din Hamburg) franceze și altele. Tot în aceste ziare se va face de guvernul român ori-ce înștiințare relativă la circulația obligațiunilor.

Cupoanele și obligațiunile scăzute se vor putea încasa, după alegerea detentorilor, la Berlin și Frankfurt pe Main și Hamburg în Mărci, la Paris și în Belgia în Franca și în București la casele Statului în lei aur cu paritățile de franci 100 = mărci 81 = lei 100.

Cupoanele neprezentate la plată se prescriu după 5 ani, iar obligațiunile eșite la sorți după trecere de 30 ani dela data scadenței lor.

În străinătate serviciul de plată al cupoanelor și obligațiunilor de Rentă 4 la sută amortibilă de 1905 se va face în mod exclusiv la Berlin la Direction der Disconto Gesellschaft și casa de bancă S. Bleichröder.

la Frankfurt p. m. la Direction der Disconto Gesellschaft.

la Hamburg la Norddeutsche Bank in Hamburg.

la Paris la Comptoir National d'Escompte de Paris.

> > Banque de Paris et des Pays-Bas.

> > Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France.

la Bruxelles la Banque de Paris et de Pays Bas.

> > Agence du Comptoir National d'Escompte de

Paris și la Société française de Banque et

de Dépôts și în fine

la Anversa și Amsterdam la casele ce se vor desemna ulterior.

